

from cruelty.] *Zakon Ukrainy 3447-IU*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3447-15#Text> [in Ukrainian].

16. *Tsyvilnyi kodeks Ukrainy (2003, January 16)*. [The Civil Code of Ukraine]. *Zakon Ukrainy № 435-IU*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 15.11.2022

УДК 347.77

DOI: 10.36550/2522-9230-2022-13-40-45

Трошкіна Катерина Євгенівна,
кандидат юридичних наук, доцент,
старший викладач кафедри права та правоохоронної діяльності
Центральноукраїнського державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка
e-mail: katerynareva@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-1795-7234>

НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ : ОСОБЛИВОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПРАКТИКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ

Метою наукового дослідження виступає детальний аналіз особливостей організації та діяльності національного органу інтелектуальної власності в європейській країнах. Аналіз європейського досвіду діяльності органів інтелектуальної власності є необхідним фундаментом для українського механізму в контексті імплементації позитивних аспектів та інтеграції в європейське середовище.

В результаті проведеного дослідження, зроблено висновок про те, що в таких європейських країнах як Велика Британія, Франція, Німеччина, Іспанія та Польща не склалося єдиної універсальної моделі побудови національних органів інтелектуальної власності; кожній державі притаманна особлива система органів інтелектуальної власності; при цьому, незважаючи на різноплановість підвідомчості та організаційної структури національних органів інтелектуальної власності кожної з зазначених країн, існує декілька загальних особливостей – регулювання національним інституційним законом, підвідомчість одному з урядових галузевих міністерств, конкурсний відбір штату (очільника та членів, з їх поділом на кваліфікованих членів та експертів).

Ключові слова: інтелектуальна власність, національний орган інтелектуальної власності, європейський досвід, імплементація, адміністративно-правовий статус.

Troshkina K. NATIONAL INTELLECTUAL PROPERTY AUTHORITY: FEATURES OF EUROPEAN FUNCTIONING PRACTICE

The purpose of the scientific research is a detailed analysis of the organization and activity of the national intellectual property body in European countries. The analysis of the European experience of intellectual property bodies is a necessary foundation for the Ukrainian mechanism in the context of the implementation of positive aspects and integration into the European environment.

As a result of the conducted research, it was concluded that in such European countries as Great Britain, France, Germany, Spain and Poland, a single universal model of building national intellectual property bodies has not been developed; each state has a special system of intellectual property bodies; at the same time, despite the diversity of sub-departments and the organizational structure of the national intellectual property bodies of each of these countries, there are several common features - regulation by the national institutional law, sub-department to one of the governmental branch ministries, competitive selection of the staff (head and members, with their division into qualified members and experts).

Key words: intellectual property, national intellectual property body, European experience, implementation, administrative and legal status.

Постановка проблеми. Національний механізм формування та реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності забезпечується, поряд з якісною правовою основою, також і ефективним постійно діючим органом державної влади. Наразі в Україні така система лише формується та збалансовується, а сьогодні вже ставить перед нашою країною достатньо задач як в національній, так і в міжнародній площині. Власне, аналіз європейського досвіду діяльності органів інтелектуальної власності, який бере свій початок ще з XIX століття, є необхідним фундаментом для українського механізму в контексті імплементації позитивних аспектів та інтеграції в європейське середовище.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням теоретичного забезпечення та практичної реалізації ефективності державної системи охорони інтелектуальної власності присвячено чимало робіт. Зокрема, це наукові праці Ю.Бошицького, М. Галянтича, В. Геєця, В. Жукова, Л. Шевченко, Т. Момот, Ю.Капіци, О. Кендюхова, В. Кравця, В. Олюхи, О. Харитонові та ін. Проте, процес реформування

Національного органу з питань інтелектуальної власності ставить науковцям та практикам нові виклики у процесі пошуку оптимальних та найбільш досконалих механізмів функціонування такого органу у тому числі і з використанням позитивного зарубіжного досвіду.

Мета статті полягає у детальному аналізі особливостей організації та діяльності національного органу інтелектуальної власності в європейській країнах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності» від 16.06.2020 № 703-IX внесено суттєві корективи до структури державної системи правової охорони інтелектуальної власності, а саме утворено Національний орган інтелектуальної власності (далі – НОІВ) [7].

Так, НОІВ визначено як юридичну особу публічного права (державну організацію), що належить до відомства Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства (Мінекономіки).

Відповідно до норм Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності» від 16.06.2020 № 703-IX [7], Національний орган інтелектуальної власності є державною організацією, що входить до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, визначеною на національному рівні Кабінетом Міністрів України як така, що здійснює повноваження у сфері інтелектуальної власності, визначені цим Законом, іншими законами у сфері інтелектуальної власності, актами центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та статутом, і має право представляти Україну в міжнародних та регіональних організаціях.

Слід зазначити, що функції НОІВ відповідно до законодавства виконує юридична особа публічного права (державна організація), утворена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та визначена Кабінетом Міністрів України.

Статтею 2 Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності» від 16.06.2020 № 703-IX встановлено, що функції НОІВ виконує юридична особа публічного права (державна організація), утворена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, та визначена Кабінетом Міністрів України [7].

Відповідно до поставленої мети діяльності, НОІВ в межах владних повноважень реалізовує наступне:

- приймання заявок, проведення їх експертизи, прийняття рішень щодо них;
- здійснення державної реєстрації промислових зразків та видача свідоцтв;
- визнання прав на промисловий зразок недійсними повністю або частково у порядку, передбаченому законом;
- опублікування офіційних відомостей про промислові зразки, ведення Реєстру, внесення до нього відомостей, надання витягів та виписок в електронній та (або) паперовій формі;
- здійснення міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представлення інтересів України з питань охорони прав на промислові зразки у Всесвітній організації інтелектуальної власності та інших міжнародних організаціях відповідно до законодавства;
- здійснення підготовки, атестації та реєстрації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);
- ведення Державного реєстру представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);
- інформування та надання роз'яснень щодо реалізації державної політики у сфері охорони прав на промислові зразки [7].

Наразі функції Національного органу інтелектуальної власності виконує державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності (Укрпатент)» [8].

Зважаючи на вищезазначені новели національного механізму формування та реалізації національної політики у сфері інтелектуальної власності, вважаємо за необхідне дослідити природу та особливості функціонування подібних державних органів у європейській площині, а саме таких країн як Велика Британія, Франція, Німеччина, Іспанія, Польща та Португалія.

Так, чіткий та ефективний механізм формування та реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності Великобританії забезпечує Офіс інтелектуальної власності, робоча назва якого Патентне відомство [4].

Офіс інтелектуальної власності є офіційним органом державної влади Великобританії, який охоплює всю систему елементів інтелектуальної власності, включаючи патенти, промислові зразки, торговельні марки та авторське право.

Слід зазначити, що Офіс є виконавчим агентством Департаменту з питань бізнесу, енергетики та промислової стратегії, відповідно яким координується та фінансується.

Стосовно покладених на нього повноважень, Офіс несе пряму адміністративну відповідальність за

перевірку та видачу або відхилення патентів, а також за ведення реєстрів інтелектуальної власності, включаючи патенти, промислові зразки та торговельні марки. Як і в більшості країн, у Великобританії, не існує законодавчого реєстру авторських прав, тож Офіс в межах повноважень не здійснює жодного прямого адміністрування у справах з авторського права.

Патентне відомство очолює Генеральний контролер патентів, промислових зразків і торгових марок, який одночасно виконує повноваження Реєстратора торгових марок, Реєстратора промислових зразків і Головного виконавчого директора Офісу. Існування Патентного відомства та посади Генерального контролера є вимогою Закону про патенти та зразки 1907 року (хоча більшість інших положень цього Закону було скасовано), але основні обов'язки цього органу викладені в іншому законодавстві, у тому числі:

- Закон про зареєстровані зразки 1949 року;
- Закон про патенти 1977 року;
- Закон про авторське право, зразки та патенти 1988 року;
- Закон про торгові марки 1994 року.

Кожен із цих актів парламенту був значно змінений з моменту його першого ухвалення.

Крім того, правовою основою діяльності Офісу інтелектуальної власності є Керівництво з патентної практики, яким встановлено відповідне патентне законодавство та операційна практика щодо патентів [4].

Цікавим є той факт, що Патентне відомство Великобританії, яке займається реєстрацією торгових марок, нещодавно запровадило національну розвідувальну базу даних TellPat, яка доступна для правоохоронних органів. Таким чином, розширюючи сферу своєї компетенції та взаємодії з іншими органами державної влади.

У Франції Національний інститут промислової власності є національним відомством у сфері інтелектуальної власності, яке відповідає за патенти, торгові марки та права на промислові зразки [3].

Діяльність національного інституту промислової власності спрямована на економічний розвиток держави шляхом сприяння інноваціям: реєстрація та видача прав промислової власності (патентів, товарних знаків, зразків і моделей); прийом та обробка заявок на географічні зазначення.

Інститут надає інноваторам вичерпну юридичну та технічну документацію через відкриті національні бази даних щодо патентів, торгових марок, дизайнів і моделей, а також Національний реєстр торгівлі та компаній, який забезпечує обладнання.

Крім того, цей орган відіграє важливу роль у розвитку права промислової власності та представляє Францію в компетентному співтоваристві та міжнародних органах, таких як Всесвітня організація інтелектуальної власності, Європейське патентне відомство (або Відомство інтелектуальної власності Європейського Союзу). Інститут є головним ретранслятором у боротьбі з контрафакцією, а також відповідальним за генеральний секретаріат Національного комітету з боротьби з контрафакцією.

Національний інститут промислової власності створений на підставі Закону про створення Національного інституту промислової власності від 19.04.1951 № 51-444 при Міністерстві промисловості та торгівлі Франції та має власну правосуб'єктність та фінансову самостійність [3].

Відповідно до покладених повноважень, реалізація передбачених місій інституту забезпечується через:

- централізацію та поширення всієї інформації, необхідної для захисту інновацій та для реєстрації компаній, а також ініціювання будь-яких дій з підвищення обізнаності та освіченості в цих сферах;
- застосування законів та нормативних актів щодо промислової власності, комерційного реєстру та компаній, а також комерційного довідника; з цієї метою інститут забезпечує, зокрема, отримання заявок на титули промислової власності або додатки до промислової власності, їх експертизу та їх видачу чи реєстрацію та контроль за їх збереженням; він централізує торговий реєстр і реєстр компаній, довідник промислів і офіційний бюлетень цивільних і комерційних оголошень; він забезпечує розповсюдження технічної, комерційної та фінансової інформації, що міститься в документах про промислову власність та централізованих інструментах правового оприлюднення;
- законодавчі ініціативи з метою постійної адаптації національного та міжнародного законодавства до потреб інноваторів і бізнесу; у цьому відношенні інститутом виносяться пропозиції міністру, відповідальному за промислову власність, будь-які реформи, які є потенційно корисними в цих питаннях; інститут бере участь у розробці міжнародних угод, а також у представництві Франції в компетентних міжнародних організаціях [3].

Щодо Німеччини, то тут роль національного патентного відомства виконує Німецьке відомство патентів і торгових марок [2].

Відомство є центральним органом у сфері захисту інтелектуальної власності в Німеччині. До його обов'язків входить видача патентів для реєстрації промислових зразків, товарних знаків і зразків, а також інформування громадськості про існуючі права промислової власності.

Німецьке відомство патентів та товарних знаків має на меті інформувати громадськість, зокрема малі та середні підприємства, загалом про права інтелектуальної власності та їх обмеження, а також про здійснення та захист цих прав.

Під час виконання своїх завдань Німецьке відомство патентів та товарних знаків співпрацює з

відомствами інтелектуальної власності інших країн та регіонів, Європейською патентною організацією, Відомством інтелектуальної власності Європейського Союзу та Всесвітньою організацією інтелектуальної власності. Співпраця також включає питання авторського права.

Визнаним партнером відомства власне в Німеччині є Центри патентної інформації, об'єднані в Асоціацію центрів патентної інформації Німеччини. Сьогодні в Німеччині існує понад двадцять таких національних центрів патентної інформації, є німецькими установами, що надають послуги з питань прав інтелектуальної власності.

Правовою основою діяльності Німецького відомства з патентів і товарних знаків є Закон про патенти Німеччини. Відповідно до якого, Німецьке відомство патентів і торгових марок є незалежним вищим федеральним органом, що знаходиться у сфері компетенції Федерального міністерства юстиції та захисту прав споживачів [2].

Відомство складається з президента та інших членів, які мають право займати судові посади відповідно до Закону Німеччини про суддів (юридично кваліфіковані члени) або бути експертами в галузі технологій (технічні члени). Варто наголосити, що члени відомства призначаються довічно.

Їх відбір є достатньо спеціалізованим, що встановлено нами під час аналізу німецького законодавства. Як правило, тільки ті, хто склав державний або академічний випускний іспит з технічного або наукового предмету в університеті, технічному або сільськогосподарському коледжі або гірничій академії в Німеччині, а потім не менше п'яти років у галузі природничих наук або технологій і має необхідні юридичні знання. При цьому, випускні іспити в іншій державі-члені Європейського Союзу або в іншій державі-учасниці Угоди про Європейський економічний простір є еквівалентними внутрішньому випускному іспиту відповідно до законодавства Європейських співтовариств.

Поряд з Німеччиною, також доцільним до компаративного аналізу є національний механізм Іспанії щодо формування та реалізації національної політики у сфері захисту інтелектуальної власності.

Відтак, Іспанське відомство з патентів і товарних знаків є автономним агентством Міністерства промисловості, торгівлі та туризму Іспанії, яке просуває та підтримує технологічний та економічний розвиток, надаючи правову охорону різним формам промислової власності за допомогою видачі патентів та корисних моделей (винаходів); промислові зразки (формування); товарні знаки та фірмові найменування та охоронні документи на топології напівпровідникової продукції. Крім того, відомство поширює інформацію про різні форми охорони промислової власності.

Діяльність іспанського відомства та його організація врегульована нормами Королівського указу від 24.07.1970 №1270/1997 [5].

При цьому, звернемо увагу, що іспанське відомство з патентів і товарних знаків має власну правосуб'єктність і правоздатність діяти для досягнення своїх цілей і регулюється Законом Іспанії про створення автономного органу Реєстру промислової власності від 02.05.1975 №17/1975 [1]. Тож, на підставі аналізу вищезазначеного закону, робимо висновок про те, що ще в 1975 році в Іспанії започатковано функціонування окремого децентралізованого суб'єкта державної влади у сфері охорони інтелектуальної власності – Реєстру промислової власності при Міністерстві промислової власності Іспанії.

Іспанське відомство з патентів і товарних знаків несе відповідальність за здійснення відповідної державної адміністративної діяльності в питаннях промислової власності відповідно до чинного законодавства та міжнародних конвенцій і є інструментом технологічної політики в цій галузі.

Для досягнення вказаної мети на іспанське відомство з патентів і товарних знаків покладені наступні повноваження:

1. Адміністративні дії, спрямовані на підтримку реєстраційної охорони для різних проявів промислової власності, винаходів, топології напівпровідникових виробів, форм і відмінних знаків, включаючи обробку та дозвіл файлів, анотацій для доказів і збереження та публічності документів.

2. Ефективно поширювати на регулярній основі технологічну інформацію, що підлягає реєстрації, без шкоди для інших типів спеціальних публікацій, які є у певній мірі доцільними у цій галузі.

3. Застосовувати в межах своєї компетенції діючі міжнародні конвенції про промислову власність, пропонуючи, за необхідності, участь та підтримку Іспанії в міжнародних конвенційних угодах, які ще не були імplementовані в Іспанії, і в цілому сприяти розвитку міжнародних відносин у цій сфері.

4. Просувати ініціативи та розвивати діяльність, спрямовану на підвищення рівня обізнаності та найбільш підходящого захисту промислової власності як на національному, так і на міжнародному рівнях, а також підтримувати прямі відносини з будь-якими іспанськими чи іноземними органами та організаціями, що займаються цими питаннями.

5. Інформувати про законопроекти або ж загалом положень, що повинні бути передбачені національним законодавством.

6. Виконувати роль як посередницький та арбітражний орган у спорах, пов'язаних із застосуванням, використанням, укладенням договорів і захистом права на об'єкти промислової власності та малозначних спорах.

7. Будь-які інші функції, покладені відповідно до законодавства на Іспанське відомство з патентів і товарних знаків або ті, які в майбутньому будуть прямо покладені на нього в межах його компетенції.

Поряд з тим, створене ще в 19 столітті, відомство, також діє як Міжнародний пошуковий орган та

Орган міжнародної попередньої експертизи згідно з процедурами, встановленими Договором про патентну кооперацію.

Крім того, на міжнародному рівні відомство з патентів і товарних знаків відповідає за презентацію Іспанії на різних міжнародних форумах та в організаціях, що займаються питаннями промислової та інтелектуальної власності.

У Польщі за національну політику у сфері інтелектуальної власності відповідальний Польський патентний офіс, який є центральним органом державного управління у справах промислової власності. Офіс підпорядковується Раді міністрів, а його діяльність контролює міністр, відповідальний за економіку від імені Ради міністрів.

Правовою основою діяльності польського патентного офісу є постанова Ради Міністрів про детальну сферу діяльності Патентного офісу Республіки Польща від 8.01.2002 № 59 [6].

Відповідно до вимог зазначеної постанови, Польський патентний офіс є компетентним органом приймати рішення про преміювання суб'єктів, національні та іноземні патенти, охоронні права та права реєстрації.

Слід зазначити, що детальний обсяг діяльності та повноважень Патентного офісу включає:

- прийом та розгляд заяв на такі предмети як: промислова власність: винаходи, корисні зразки, промислові зразки, товарні знаки, географічні зазначення, топографія, інтегральні схеми, виготовлені з метою отримання захисту, включаючи повідомлення, зроблені за спеціальною процедурою, що регулюється міжнародними угодами, учасником яких вона є Республіка Польща;
- винесення рішення щодо суб'єктів нагородження національні та іноземні патенти, права захисту та права реєстрації, а також видача доказів скласти повідомлення та документи, що підтверджують надання цих прав;
- винесення рішень під час розгляду спору з питань, визначених положеннями Закону промислова власність;
- ведення реєстрів виданих патентів, права захисту та права реєстрації, а також видачу зацікавленим особам витягів із цих реєстрів;
- видання офіційного органу під назвою «Новини патентного офісу», що містить офіційні повідомлення про видані патенти, захист і реєстрація прав та інформації про зміни в їх правовому статусі, а також судова практика, роз'яснення нормативно-правових актів та статистичні дані у сфері охорони промислової власності;
- видання офіційного органу під назвою «Бюлетень патентного офісу», що містить офіційне оголошення про заявлені винаходи, корисні зразки і товарні знаки та інші.

Голова Патентного офісу призначається Головою Ради міністрів з числа осіб, відібраних шляхом відкритого та конкурсного набору, за поданням міністра, що відповідає за економіку. Термін повноважень Президента Патентного відомства становить 5 років з дня призначення.

Голову та заступників Патентного офісу призначає на посаду та звільняє з посади Прем'єр-міністр. Призначення відбувається шляхом відкритого та конкурсного набору. Голова Офісу призначає експертів, які утворюють колегію експертів з питань, що входять в компетенцію Офісу.

Висновки. Таким чином, аналіз особливостей механізму формування та реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності свідчить про те, що в таких європейських країнах як Велика Британія, Франція, Німеччина, Іспанія та Польща не склалося єдиної універсальної моделі побудови національних органів інтелектуальної власності. Власне кожній державі притаманна особлива система органів інтелектуальної власності. Поряд з тим, незважаючи на різноплановість підвідомчості та організаційної структури національних органів інтелектуальної власності кожної з зазначених країн, існує декілька загальних особливостей – регулювання національним інституційним законом, підвідомчість одному з урядових галузевих міністерств, конкурсний відбір штату (очільника та членів, з їх поділом на кваліфікованих членів та експертів).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Закон Іспанії про створення автономного органу Реєстру промислової власності від 02.05.1975 №17/1975 URL: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1975-9248>
2. Закон Німеччини про патенти від 16.12.1980 URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/patg/BJNR201170936.html>
3. Закон Франції про створення національного інституту промислової власності від 19.04.1951 № 51-444 URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000515874/>
4. Керівництво з патентної практики Великої Британії. Практика відомства з інтелектуальної власності. URL: <https://www.gov.uk/guidance/manual-of-patent-practice-mopp>
5. Королівський указ, що регулює іспанське відомство з патентів і товарних знаків від 24.07.1970 №1270/1997 URL: <https://www.boe.es/eli/es/rd/1997/07/24/1270/con>
6. Постанова Ради Міністрів про детальну сферу діяльності Патентного офісу Республіки Польща від 8.01.2002 № 59 URL: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20020080059>

7. Про внесення змін до деяких законів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності: Закон України від 16.06.2020 №7 03-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/703-20#n718>

8. Про Національний орган інтелектуальної власності: розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.10.2020 № 1267-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1267-2020-%D1%80#Text>

REFERENCES:

1. Pro stvorennia avtonomnoho orhanu Reiestru promyslovoi vlasnosti. (1975, May 2). [On the creation of an autonomous body of the Register of Industrial Property]. *Zakon Ispanii №17/1975*. Retrieved from: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1975-9248> [in Spanish].

2. Pro patenty. (1980, December 16). [On patents]. *Zakon Nimechchyny*. Retrieved from: <https://www.gesetze-im-internet.de/patg/BJNR201170936.html> [in German].

3. Pro stvorennia natsionalnoho instytutu promyslovoi vlasnosti. (1951, April 19). [On the creation of a national institute of industrial property]. *Zakon Frantsii № 51-444*. Retrieved from: <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000515874/> [in French].

4. Kerivnytstvo z patentnoi praktyky Velykobrytanii. Praktyka vidomstva z intelektualnoi vlasnosti. (1977). [Guide to UK Patent Practice. Practice of the Department of Intellectual Property]. Retrieved from: <https://www.gov.uk/guidance/manual-of-patent-practice-mopp> [In English].

5. Korolivskiy ukaz, shcho rehuliuiie ispanske vidomstvo z patentiv i tovarnykh znakiv. (1970, July 24). [Royal Decree governing the Spanish Patent and Trademark Office]. №1270/1997 Retrieved from: <https://www.boe.es/eli/es/rd/1997/07/24/1270/con> [in Spanish].

6. Pro detalnu sferu diialnosti Patentnoho ofisu Respubliki Polshcha. (2002, January 8). [On the detailed field of activity of the Patent Office of the Republic of Poland]. Postanova Rady Ministriv № 59. Retrieved from: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20020080059> [in Polish].

7. Pro vnesennia zmin do deiakyykh zakoniv Ukrainy shchodo stvorennia natsionalnoho orhanu intelektualnoi vlasnosti. (2020, June 16). [On amendments to some laws of Ukraine regarding the creation of a national intellectual property body]. *Zakon Ukrainy №7 03-IX*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/703-20#n718> [In Ukrainian].

8. Pro Natsionalnyi orhan intelektualnoi vlasnosti.(2020, October 13). [On the National Intellectual Property Authority]. *Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy № 1267-r*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1267-2020-%D1%80#Text> [In Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 5.11.2022